

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Evy Šonkové a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupený Mgr. Ing. Janem Boučkem, advokátem se sídlem Opatovická 1659/4, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, zastoupený JUDr. Janem Olejníčkem, advokátem se sídlem Na Příkopě 853/12, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2019, č. j. MHMP 2202188/2019, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2021, č. j. 1 A 69/2019-64,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Úřadu městské části Praha 10, odbor životního prostředí, dopravy a rozvoje, ze dne 15. 11. 2018, č. j. P10-057561/2018 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku na úseku dopravy podle § 34e odst. 1 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění do 30. 6. 2020 (dále jen „zákon o silniční dopravě“), neboť úmyslně vykonával práci řidiče taxislužby bez oprávnění. V záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný změnil prvostupňové správní rozhodnutí tak, že výrok upřesnil, pokutu ve výši 50 000 Kč snížil na 20 000 Kč, trest zákazu činnosti z dvou let zkrátil na dobu jednoho roku, a ve zbytku je potvrdil.

[2] Proti napadenému rozhodnutí se žalobce bránil žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl (dále jen „městský soud“ a „napadený rozsudek“).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel trvá na tom, že k naplnění skutkové podstaty přestupku v § 34e odst. 1 písm. a) zákona o silniční dopravě je nutné, aby šlo o dlouhodobější činnost při vykonávání práce řidiče taxislužby, a výklad městského soudu opřený o judikaturu Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu je nesprávný. Ve výkladu aplikované právní normy existuje pochybnost, proto je třeba zohlednit právní zásadu *in dubio mitius*. Jeho přesvědčení podporuje i důvodová zpráva k novele zákona o silniční dopravě účinné od 1. 7. 2020, podle níž došlo k upřesnění skutkové podstaty tak, aby bylo nepochybné, že pro naplnění znaků postačí i jediné provedení přepravy (slovesný vid nedokonavý „vykonává“ byl nahrazen videm dokonavým „vykoná“). Kromě toho odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu k soustavnosti jako znaku závislé práce. Městský soud související námitky nevypořádal, a zatížil tak své rozhodnutí nepřezkoumatelností. Také bez řádného dokazování dovodil, že stěžovatel nevykonával činnost jen nahodile, ale měl v úmyslu ji opakovat.

[5] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil s napadeným rozsudkem, poukázal na to, že stěžovatelem zpochybňovaný rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2021, č. j. 5 As 267/2018-68, obstál při přezkumu Ústavním soudem a další odkazovaná judikatura není přílehlavá, neboť se týká jiné oblasti, nelegální práce. Navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost, případně její zamítnutí.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele, a je tak přijatelná podle § 104a s. ř. s. Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatel spatřoval zejména v tom, že řešená právní otázka má být Nejvyšším správním soudem posouzena jinak, resp. městský soud ji v napadeném rozsudku (stejně jako 5. senát NSS v rozsudcích č. j. 5 As 267/2018-68 a č. j. 5 As 255/2019-32) posoudil v rozporu s ústavně konformním výkladem právních norem v přestupkové oblasti. Namítal, že došlo k zásadnímu pochybení, které mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení, a bylo porušeno právo na spravedlivý proces.

[7] Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, bod 52, č. 4170/2021 Sb. NSS), jež pramení ze závěrů usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS.

[8] Kasační stížnost rozporuje výhradně výklad § 34e odst. 1 písm. a) zákona o silniční dopravě, a kritéria přijatelnosti nesplňuje. Nejedná se o otázku, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, resp. byla řešena rozdílně či vyžadovala učinit judikatorní odklon; rovněž tak se nejedná o případ zásadního pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Naopak

pokračování

městský soud poté, co ověřil, že stěžovatel poskytoval přepravu prostřednictvím aplikace Uber, posoudil jeho případ zcela v souladu s jednotnou a ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu (nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20), od které neshledal Nejvyšší správní soud důvodu se odchýlit.

[9] Nejvyšší správní soud se rozhodným ustanovením zabýval opakovaně, např. v rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 5 As 255/2019-32, jenž byl následně podroben přezkumu Ústavním soudem, který se vyjádřil i přímo k argumentaci videm („vykonává“ versus „vykoná“) a výslovně se ztotožnil s tímto výkladem NSS, který považoval za logický a racionální: *„[P]od vykonáváním této práce nelze rozumět pouze samotnou přepravu klienta v každém jednotlivém případě, nýbrž veškerou činnost svojí povahou spadající pod práci řidiče taxislužby. Takto viděno ovšem stěžovatel tím, že v rozhodné době pracoval pro společnost Uber, dostával od ní instrukce a také platby ("výdělek za cestu"), tuto činnost skutečně vykonával. Okolnost, že byla prokázána pouze jedna tato přeprava (navíc ve stádiu pokusu), na tomto závěru nic nezmění: tato přeprava totiž byla v podstatě jen indikátorem dlouhodobější činnosti vykonávané pro společnost Uber, nikoliv ojedinělou událostí. (...) [A]rgumentaci stěžovatele, založenou výhradně na důsledném lpění na nedokonavosti předmětného slovesného vidu (což jej vede k závěru, že nebyla-li prokázána opakovanost a soustavnost jeho činnosti, nemohl se ani dopustit daného přestupku), pokládá zdejší soud za přepjatě formalistickou a výhradně postavenou na jedné z možností gramatického způsobu výkladu, která nicméně v konfrontaci s ostatními způsoby výkladu (zejm. logický, teleologický, nebo systematický) nemůže obstát.“* (nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20). K téže otázce srov. také v rozsudek NSS ze dne 12. 5. 2022, č. j. 9 As 192/2020-75.

[10] Novelizaci zákona o silniční dopravě zákonem č. 115/2020 Sb. napadený rozsudek adekvátně reflektoval odkazem na rozsudek NSS ze dne 30. 4. 2021, č. j. 5 As 267/2018-68: *„Nejvyšší správní soud ve shodě s Ústavním soudem konstatuje, že původním záměrem zákonodárce skutečně bylo postihnout i jediné provedení přepravy bez oprávnění řidiče taxislužby a k tomu nezpůsobilým vozidlem, pokud lze tuto přepravu považovat za indikátor dlouhodobější činnosti spočívající ve faktickém výkonu práce řidiče taxislužby. Naplnění daných skutkových podstat tak není závislé na prokázání, kolikrát byla přeprava osob uskutečněna, nýbrž na tom, že ji daný řidič nevykonává nahodile a má v úmyslu ji opakovat. Za účelem posouzení této otázky v nynějším případě je třeba se zabývat zjištěnými skutkovými okolnostmi, přičemž určitým vodítkem v tomto smyslu může být samotná registrace řidiče na platformě Uber, jak uvedl již Ústavní soud.“*

[11] K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, podle níž je zrušení rozhodnutí z tohoto důvodu vyhrazeno jen těm nejzávažnějším vadám, jež v této věci neshledal (rozsudky ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011-72, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008-130, ze dne 25. 3. 2010, č. j. 5 Afs 25/2009-98, č. 2070/2010 Sb. NSS, a mnoho dalších).

[12] V již citovaném rozsudku ze dne 30. 4. 2021, č. j. 5 As 267/2018-68, který se týkal výkladu stejného ustanovení, Nejvyšší správní soud konstatoval, že: *„argumentace žalobkyně zásadou in dubio mitius (...) má být uplatněna pouze v případě, kdy proti sobě stojí dva rovnocenné výklady, z nichž má potom být použit ten pro jednotlivce příznivější; takové rovnocenné výklady však posuzovaná ustanovení nepřipouští.“*

[13] Odkazy na (v této věci nepřiléhavou) judikaturu k nelegální práci rovněž neshledal soud důvodem pro přijetí k věcnému projednání.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Protože kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, Nejvyšší správní soud ji podle §104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, či ze dne 25. 8. 2021, č. j. 1 Azs 119/2021-55). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pokud jde o požadavek žalovaného na přiznání náhrady nákladů řízení, lze odkázat na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle něhož „s výkonem působnosti jednotlivých správních orgánů je nerozlučně spojena též povinnost tuto činnost obhájit u nezávislého soudu, povolaného na základě příkazu ústavodárce k ochraně práv jednotlivců (srov. čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Náklady takto vzniklé při této standardní činnosti správních orgánů jsou stejně jako veškeré náklady na fungování veřejné správy hrazeny z veřejných rozpočtů, tj. z výtěžku daní a poplatků hrazených všemi občany na základě zákona“ (usnesení ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47). Žalovanému nesvědčí žádné okolnosti, jež by odůvodňovaly výjimku za tohoto pravidla, proto mu soud náhradu nákladu řízení, jež nepřesahovaly běžnou úřední činnost, nepřiznal.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2022

Mgr. Eva Šonková
předsedkyně senátu